

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirtetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 52. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Újváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Néprajzi muzeumok.

A muzeumok és könyvtárak országos tanácsa felvette programjába a néprajzi muzeumok szervezését és pedig oly formán, hogy állami támogatással minden vármegyében óhajtana néprajzi gyűjteményt felállítani.

Magyarországon a tudományos gyűjtemények, muzeumok multja nagyon kevés. Gróf Széchényi Ferenc vetette meg az alapját a nemzeti muzeumnak, amelynek gazdagítása végett az ország minden műkincsét és érdekességét igyekeztek a fővárosban összegyűjteni. A vidéki muzeumok csak a tizenkilencedik század utolsó évtizedeiben keletkeztek s eleinte természetesen nagyon szegényes gyűjtemények voltak, mert az érdekesebb anyagot elhódította az ország legelső intézete.

Egyesek áldozatkészsége, városok és vármegyék támogatása vetette meg az alapját az első vidéki muzeumoknak, amelyek között ma már nagyon sok értékes és számottevő gyűjtemény van.

Belátta a kormány is, hogy minden műkincsnek a fővárosban való összezsúfolása, minden intézménynek centralizálása lehetetlenség s a vidék rovására megy; tehát elősegítette a vidéki muzeumok fejlődését, amelyeknek anyagi támogatására jelentékeny összeg van a költségvetésbe felvéve. A muzeumok és könyvtárak országos tanácsa pedig ezen gyűjtemények fejlesztését még intenzívebbé akarja tenni avval, hogy minden vármegye gyűjtse össze a maga érdekességei s különösen tartsa fenn az utókor részére azokat a néprajzi adatokat és emlékeket, amelyek a nép életére, multjára, jelenére vonatkoznak s amelyek a korok képét hibebben tükrözik vissza bármely tudományos írásnál.

A civilizáció a nép szokásait, életmódját, az egyes nemzetek speciális vonásait lassanként teljesen átalakítja. A kultura nivellál minden téren. A közlekedési eszközök tökéletesedése, az ipar fejlődése, a messze vidékek lakosságának egymással gyakoribb érintkezése egyformává teszik az életmódot, a ruházódást, a háztartás eszközeit, a szerszámokat s idővel teljesen feledésbe mennek azok a vonások, elkallódnak azok a tárgyak, amelyek egyes vidé-

kekre nézve jellegzetesek, a nép szokásaira és életmódjára jellemzők.

Már falvaink külső képe is megváltozik. A nép vidékenként másképp építette lakóházát. Az épületnek más volt a tagozata, a tetőzete, a díszítése s egyes vidékeken különleges építészeti stílus fejlődött ki. A székelyek házai, a matyó ház, a göcseji borona épület mind más és más építési mód képét nyújtották. Amint azonban a falusi ember nem maga építette a házat, hanem tanult mesteremberekre bízta a tervezést és kivitelt, bevonult minden vidékre a falusi házaknak az az egyforma alakja, amely ugyanaz a Göcsejben s az Alföldön. Ki fog egy évszázad múlva emlékezni arra, hogyan nézett ki a zebeczkei ház eredeti alakjában? Még az amatőr sem tartja méltónak arra, hogy Kodexját neki szögezze a kémény nélküli rozoga borona épületnek.

A néprajzi sajtóságok eltiünésének egyik szembeszökő példája a népviselet átalakulása. Az olesó ruházati cikkek elterjedése kiszorította a paraszt ember házából a szövőszéket, később a takácsipart is tönkretette s divattá lett a külföldről importált gyári portéka. A szűrt, ködment felváltotta a posztó kabát; a földművelő ember pantallót és divatos kalapot visel. Nincs már sipujju ing, árvalányhajas, gyopáros kalap, ráncosszáru esizma a legtöbb vidéken. Itt ott még ragaszkodik ősi viseletéhez a nép, de sehol sincs meg a maga eredetiségében. Nálunk pedig már teljesen eltűnt a népviselet. Teljesen jelleg nélküli a ruházat. Olyanforma, mintha mindenki az ószerestől ruházódna, mert minden darabja elűt egymástól.

Egy emberöltő múlva bizony nem lesz senki, aki emlékezne a magyar paraszt eredeti viseletére.

Igy vagyunk a háztartási eszközökkel is. A takaréktűzhelyen vasedényben főz a parasztasszony. A lábasnak már csak a neve van meg, az alakja eltűnt. Így tűnnek el idővel a népszokások is.

Pedig mennyire érdekes az utódokra nézve az: hogyan éltek eleink; hogyan hódította el lépésről-lépésre a civilizáció az eredetiségeket, hogyan törölte el a jellegzetes vonásokat.

A németek őrizték meg legféltettebb gonddal a néprajzi emlékeket. Nagy kor-

szakok kulturtörténete van összehordva egy-egy néprajzi muzeumban, amelyeket már évszázadok óta gyarapítottak. Mennyi aprólékosnak látszó, de érdekes tárgy, mennyi adat van összehalmozva, amelyek a germán faj történetét, átalakulását, fejlődését tárják elénk.

Igaz, hogy a németek között sok a tudós és amatőr gyűjtő. Az újabb korban ugyszólván csak össze kellett szedni, rendezni és elhelyezni az egyesek által gyűjtött anyagot. Köztünk kevés az olyan ember, aki abban találja a gyönyörűségét, hogy ócskaságokat keressen, régi vasdarabokért pénzt adjon s azok rendben tartásával vesződjék. Mert hát nem urnak való passió ez. Mégis akadt néhány gyűjtő, de ezek is inkább a régiségek és természettudományi szak iránt érdeklődtek. A néprajzi emlékek és adatok gyűjtését általában mindenütt elhanyagolták, vagy anyagi eszközök hiánya miatt nem kultiválhatták eléggé.

Nem is képzelhető el másként a néprajzi gyűjtemények létesítése, mint állami és vármegyei támogatással.

Hogy nálunk miként fogják létesíteni a néprajzi gyűjteményt, az még talán korai kérdés. Lehetne önálló néprajzi muzeumot létesíteni Zalaegerszegen, vagy el lehetne a célt érni avval is, hogy a Balatoni Muzeum néprajzi osztályának kibővítését segítené elő az állam s a vármegye. A legszebb volna azonban az, ha a vármegye területén levő műtárgyakat, muzeumokat egy nagyszabású gyűjteményben egyesítenék s ennek egyik része lenne a néprajzi osztály.

De ez még a jövő zenéje. Addig is, amíg megvalósulhat, ne engedjünk elpusztulni semmi érdekességet, őrizzük meg, vagy juttassuk azok kezébe, akik megőrzik.

Nase Pravice. Ez e címe egy Varasdon megjelenő magyarfaló lapnak, amelyet egy Magdič nevű ügyvéd szerkeszt. A lap a muraközi nép izgatását tüzte ki feladatát, amiért Muraköz-ből ki is tiltották. Magdič úr azonban minden áron és minden eszközzel apostol akar lenni. Felül a vasutra s a robogó vonatról szórja formdvényeit a mezőn dolgozó nép közé, amely neveti a hóbortos ujság badarságait. Érdemes laptársunk, a „Muraköz“ élénk figyelemmel kíséri a Nase Pravice munkáját s őrt áll a határszélen. Elismerés illeti érte. Ismertesse meg a vármegye közönségével Magdič urat és elvbarátait. Hogy a muraközi állapotokról mindenki tájékozva legyen, állandó rovatot kellene

tartani a vármegye minden hírlapjának, hogy illetékes helyre is elhasson a mi kérés, sürgető szavunk: adjatok magyar papokat és magyar tanítókat a muraközi népnek. Mert a varasdi újság folytonosan a muraközi papságra hivatkozik; a papokat biztatja horvát túlzók eszméinek terjesztésére s dicséri az eszmék terjesztésében jeleskedő, piszkolja a magyar érzelmi papokat. És a papság nem tiltakozik, nem mondja meg országnak-világnak, hogy semmi köze a Provicéhez, annak szerkesztőjéhez és elveihez. Csak természetes, hogy a hallgatást a nagy közönség beleegyezésnek tekinti. Amint hogy hogy bezínyosodott, hogy a muraközi lelkesi karban tényleg vannak a kitiltott varasdi újságnak terjesztői és munkatársai. A drávasárhelyi káplánról, Iskra urról írják, hogy hazugságokkal és rágalmakkal teljes tudósítást küldöz Varasdra. Rozman Róbert, aki sokáig tartózkodott a esáktornyai zárdában, szintén jeles munkatársa a lapnak. Iskra káplán úr az állami népiszkolában külön tiszteletdíj mellett hitoktató is. Rozman Róbert atyja Stajersországból költözött be és Cserencsözön volt tanító. Magyarul soha sem tanult meg, ellensége lett mindennek, ami magyar, mégis megtürték állásában s később magyar nyugdíjat kapott. Itt élt, gyermekei itt születtek köztünk. Magyarország adott nekik kenyeret és mégis ránk öltögetik a nyelvüket. Ezelőtt néhány évvel e lap hasábjain kifakadtunk a muraközi lelkesi kar hazafiatal magatartása miatt. Akkor az „Alkotmány” mint katolikus sajtó-organum, alaposan megleckéztette a „kis vidéki laposkát”, amely a papság ellen tör. Tudjuk, kinek a tollából származott a lecke s kinek az agyából a gyanúsítás. Bizonyos, hogy ugyanaz a toll s ugyanaz a fő megfogja gyanúsítani a vármegyei sajtót újra avval, hogy a sokat hánytorgatott szabadelvűség a horvát izgatás céjére alatt a papság ellen rohan ki. Pedig ennek a kérdésnek semmi köze a politikához, vallási türelmetlenséghez, felekezeti surlódásokhoz. Ez nemzeti érdek, nemzeti ügy. Mi magyar papokat, az Isten ígéjének és az igaz hazafiságnak apostolait kérjük Muraköz számára. Jó katolikusokat, de jó hazafiakat is. Reméljük, hogy a vidéki laposka szerény írója övvel nem vét sem vallása, sem vallásának papjai ellen.

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság október havi ülését *Hertelendy Ferenc* főispán elnöklésével folyó hó 11-én tartotta a vármegyei ház nagytermében.

Az alispáni, megyei főorvosi, megyei állatorvosi havi jelentések felolvastatván, a közigazgatási bizottság azokat tudomásul vette.

A keszthelyi kórház ügyében a bizottság a vármegyei t. főorvost utasította, hogy a helyszínén a községi eljárásággal a szükséges intézkedést az építkezés mielőbbi foganatosítása tárgyában tegye meg.

Tekintve, hogy a sümegi róm. kath. elemi iskola költségvetése mindenkor az illető község költségvetésében szerepelt, ami arra vall, hogy azt maga a község tartja fenn: a képviselőtestületnek az iskola községivé való kimondása tárgyában hozott közgyűlési határozatát a közigazgatási bizottság a bejelentett felebbezés elutasítása mellett jóváhagyta.

Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak állapota, tekintettel arra, hogy szeptember hó első felében esős idő a napos időjárással váltakozott, a hó első felében kifogástalan volt, sőt a homokos altalajú utak ezen időjárás következtében javultak; a hó második felében azonban az esőzés fokozódott annyira, hogy a gyengébb kiépítésű közutak megromlottak s az utkaparók is csak tulnyomóan vízeregetéssel, kerékvágások beigazításával és a kiszállított és átvett kavics igénybe vétele mellett való foltozással voltak elfoglalva. — A közutakon káros elemi események nem fordultak elő és forgalom általában akadálytalan volt. — A folyamatba vett építkezések közül említést érdemelnek; 1) a székesfehérvár—gráci állami közút 84—86 kilométer szakaszán igás és kézi napszámók felhasználásával földhordást, árkolást és utpadka faragást teljesítettek; 2) ugyanezen közúton a 65. számú hid elkorhadt padlóit ujjakkal kicserélték; 3) a pécs—varasdi állami közút 138—141 km. szakaszának hengerezését befejezték; 4) ugyanezen közúton a

31 számú kőhid javítás alatt van; 5) a pozsony—varasdi állami közúton a 15 számú hid bal oldala a baksai raktárban levő pallókkal kijavították; 6) ugyanazon közút 237.420—238.050 km. között a hengerezési munkát befejezték, valamint a 43 és 45 számú hidak javítási munkálatait, az 53 számú hid javítása pedig folyamatban van; 7) a tapolea—felsőörsi th. közúton több boltozott kőhidat kijavítottak; 8) a gyülevész—galamboki—komárvárosi th. közút 39—40.5 km. szakaszán a múlt hóban megkezdett utépítést befejezték; 9) a keszthely—baki uton a 25, 28 és 29 számú téglával boltozott hidak befejeztettek, a 23 számú pedig javítás alatt áll; 10) a kámános—hahóti—söjtöri tvh. közúton a 23, 29/a és 37 számú, valamint a zalaegerszeg—bak—beesehelyi tvh. közút a 45 számú faátereszek helyébe beton-osöveket raktak le; 11) a zalaegerszeg—zalabéri tvh. ut 0—1 km. szakaszán levő 2 és 3 számú hidak javítását befejezték; 12) a nova—esömödéri tvh. közút 1—2—6—7 km. szakaszán az utkaparók és a felhasználás 33 kézinapszámmal 1900 m. árkot tisztogattak ki; 13) az alsólendva—letenyi tvh. közúton levő 38 számú hidat kijavították, valamint a letenye—murakereszturi tvh. közúton levő 21 számú faátereszt; 14) a lenti—regedei ut 1—2 km. szakaszán a 3 számú, az alsólendva—bellatinci ut 0—1 km. szakaszán az 1 számú és a 15—16 km. szakaszán megrongált hidkorlátot és padlózatot kijavították, a csesztreg—ramócsai uton a beton-osövek részbeni lerakása folyamatban van; 15) a muraszerdahely—draskoveci uton levő 20 számú hid korlátja, a 26 számú hid egész hidlása és a muraesany—ottoki uton levő 3 számú hid hidlása részben régi anyaggal utkaparói erővel kijavították. — Az államépítészeti hivatal rendes teendőin kívül el volt foglalva a muraszerdahelyi Murahid pillérek alapozásával, a esáktornyai áll. tanítóképző kibővítési munkálatainak ellenőrzésével, ahol egy mérnök állandóan kint tartózkodik. A hivatal átdolgozta a pozsony—varasdi állami közút zalalövői meredek szakaszának áthelyezésére vonatkozó tervezetet a helyszíni bejárás alkalmával létrejött megállapodások szerint; felmérte a szabár—orosztornyai vicinális utat és az erre vonatkozó tervek készítése folyamatban van.

Kapoles községben felállítani kért távirda hivatal elejtése tárgyában a pécsi posta- és távirda igazgatóság átiratát a bizottság tudomásul vette s erről a fősztolgabiroóság útján érdekelt községet értesíti.

Pusztakálófának a zalaegerszegi postahivatal kerületéből az egerváriába való áthelyezése tudomásul vétetett.

A murakirályi vonatállomás mellett levő közúti sorompók kezelése tárgyában leérkezett s tudomásul vett miniszteri rendeletet érdekelt községek a fősztolgabiroóság útján a bizottság megküldi.

Kir. tanfelügyelő — havi jelentése szerint — meglátogatta a esatári, bagodi, andráshidai, teskándi, boldogfai, ságodi, hóttói, bödei, söjtöri róm. kath. iskolákat; a nagykutasi, nagypálui, baki, botfai és bessenyői közs. iskolákat; Bessenyőn szűk a tanterem; Botfán az egészségügyi hatósággal egyetértően az iskola elzáratásának kiltatásba helyezésével készítették az iskola fenntartót a halaszthatatlan intézkedések megtételére. — Nagykanizsán az összes körzetek áll. elemi iskoláinak igazgatóival az új iskolai évet a beiskolázás, helyiségek, helyettesítés és az iskolai életet érintő egyéb mozzanatok szempontjából előkészítették. — Kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a vonyarei, gyenesdiási és balatongyöröki iskolákat.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a eserszegtomaji, izsaköci, langvizi iskolák részére ötödéves korpótlékot, a lesencenémefalusi róm. kath. iskolának évi 400 K, a szepezdi ág. ev. iskolának évi 164 K, a galsai róm. kath. iskolának évi 238 K államsegélyt folyósított, miről a bizottság az érdekelt községek a miniszteri rendelet másolata útján értesíti.

A kallosi róm. kath. iskolának ötödéves korpótlék adományozása tárgyában beadott kérvényét a bizottság pártolólag terjeszti a miniszterhez.

Lantos János nagybakónaki közs. iskolai tanítónak megválasztását a bizottság megerősítette, valamint a sümegi községi óvónői díjleveleket.

A galamboki önálló gazdasági ismétlő iskola ügyében tudomásul vette a bizottság a kir. tan-

felügyelőnek a megyei gazdasági egyesület titkárával történt intézkedését, melynek adatai alapján a miniszterhez jelentés tétetik.

Figyelemmel a bessenyői közs. iskola mindennapi tanköteleseinek nagymérvű szaporodására, az iskolát fenntartó közönség felhivatik, hogy a tanterem kibővítése iránt sürögösen intézkedjék.

Mivel a gyulakeszti róm. kath. iskolára utalt mindennapi tankötelesek száma a kétszázat meghaladja: az iskolát fenntartó közönség felhivatik, hogy a harmadik tanítói állás szervezése iránt haladéktalanul intézkedjék.

Pölöske község — figyelemmel az ovoda kötelesek számának adataira — az állandó gyermekmenedékház felállítására alól egyelőre felfüggesztették.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál augusztus végén hátrálékban volt 3.704, szeptemberben beérkezett 3.681 s így elintézés alá került 7.385 ügydarab, amelyből szeptemberben elintézték 3.998 darabot s így szeptember végén hátrálékban maradt 3.367 ügydarab; a kiadó hivatalnál augusztus végén hátrálékban volt 996, szeptemberben leírásra kiadott 3.998 s így elintézés alá került 4.994 ügydarab, melyből szeptember hóban leirtak és expedáltak 4.122 ügydarabot s így szeptember végén hátrálékban maradt 672 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a f. évben januártól szeptember végéig állami adóiban befolyt a vármegye területén 2.01.932 K 53 f, mely az 1903 év hason szakában befolyt 1.888.396 K 58 f-rel szemben 913.535 K 95 f emelkedést tüntet fel. Leírásba hoztak a folyó évben szeptember végéig bezárólag 175.628 K 52 f-t egyenes adóban, 3.139 K 20 f-t hadmentességi díjban; fizetési halasztást adtak szeptemberben 12 esetben, ideiglenes házádmónteséget 39 esetben. — A kataszteri nyilvántartásnál szeptemberben hivatalból, valamint magánfelektől beérkezett 837 birtokváltozási eset, mely az előző hónapokban beérkezett 2497 esettel együtt 3.334 birtokváltozási esetet tett ki; ezek közül a birtokiveken keresztül vezettek 3.240 esetet s így szeptember végén keresztül vezetetlen maradt 94 birtokváltozási eset. A folyó évben a vármegye területén ez ideig elemi kárt különböző cimen 244 községből jelentettek be; a kárfelvételek nagyobb részt megtörténtek; néhány községben a phylloxera kár felvétele folyamatban van.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye területén szeptember hóban előfordult közegészségügyi állapotról a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság október havi üléséhez:

Az időjárás a hónap első felében száraz, meleg, utóbb hűvös, szeles, csapadékos volt.

A felnőttek és gyermekek közegészsége hasonló jó volt, mint az előző hónapban; kivételt képezett azonban a kanizsai és paesai járás, amelyekben a vörheny és kanyaró járványosan uralkodott.

A fertőző bántalmak közül a ronesoló toroklobban beteg volt 21, gyógyult 12, meghalt 5, ápolás alatt maradt 4; hasihagymázban beteg volt 28, gyógyult 15, meghalt 2, ápolás alatt maradt 11; kanyaróban beteg volt 77, gyógyult 51, meghalt 5, ápolás alatt maradt 15; vörhenyben beteg volt 97, gyógyult 11, meghalt 14, ápolás alatt maradt 72.

Rendőri boncolás 5 volt, melyeknél a halál legközelebbi okát tüdő- és mellhártyalob, vízbefulladás, agrázskódás, gomba mérgezés és szívszélhűdés képezte.

Hulla szemle előfordult 11, súlyos sértést 4 esetben jelentettek be.

Öngyilkosságot 3 egyén követett el, kik közül egy villót ivott, egy nyakát elvágta, egy magát felakasztotta, egy pedig öngyilkossági szándékból magát mellbe lötte, mely által súlyos sérülést szenvedett.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 6 egyén esett áldozatává és pedig kettő vízbe fullt, egy magáról leesett és agrázskódás következtében halt meg, egy gombamérgezés következtében pusztult el, egyet véletlenül leforráztak, egyet pedig a lova gázolt agyon.

Elmekórnak 5 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát, amennyiben egy megfigyelés végett a közkórházba, kettő az elmeügyintézetbe

szállított, kettő pedig egyelőre saját lakásán van észlelés alatt.

Veszétség gyanújában levő eb Koprivecz Márton, Oletics Gábor és Klemenesics Márton muraszentmáriai lakosokat megmarta, kiket gyógykezelés végett a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak.

Hét éven alul levő korban elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 38. Az elsőfoku hatóságok e miatt 7 elmarasztaló és 6 felmentő végzést hoztak, a többiekre nézve pedig a megfelelő tárgyalások még nem nyertek befejezést.

Ez év szeptember végével volt a vármegye területén 311 dajkaságba adott, 29 lelenc, 840 elmebeteg, hülye, 837 siketnéma, vak, nyomorék, 1453 közsegélyre szorult és 1777 kereséktelen árva.

A járási és községi tisztviselők 29 község megvizsgálásáról terjesztették be a megfelelő jegyzőkönyveket.

E hónap folyamán meglátogattam a zalaegerszegi két nyilvános gyógyszertárt; ellenőriztem a szepetneki vörheny járvány miatt az elsőfoku hatóságnak a járvány elfojtására nézve tett intézkedését.

A tapolcai borvásár.

A Badaonyvidéki Bortermelői Szövetsége a badaonyvidéki összes bortermelői részvételével 1904 november hó 21, 22 és 23-ik napján Tapolcán a városház helyiségeiben borvásárt rendez.

A borvásár célja a termelő- és vevőközönsgét egymással közvetlen érintkezésbe hozni, egy helyen minél nagyobb mennyiségű és lehetőleg minden izlésnek megfelelő bort bemutatni s így a venni szándékozónak kellő tájékozást nyújtva, a vásárlást megkönnyíteni.

A borvásáron mint eladó, saját termései borraival részt vehet minden termelő, akinek a Szövetség működési területén szőlőbirtoka van, még az esetben is, ha a Szövetségnek nem tagja.

Mint vevő részt vehet minden borkereskedő, vendéglős vagy bárki is, ha a borkereskedéssel vagy kiméréssel üzletszerűen foglalkozik, még akkor is, ha ezen borvásárra meghívót nem is kapott volna.

Eladásra bejelenthetők bármely évjáratbeli és jellegű borok, ha azokból egyenkint, vagy összesen a készlet 20 hektónál nem kisebb.

Az eladásra bejelentett borok minden fajtájából egyenkint 3 (három) 0.7 literes palaakkal küldendő be.

Alkalmos üveget a vásárt rendező bizottság árusít el, máshonnan szerzett üvegek nem fogadtatnak el.

A palaek szállítása az eladót terheli.

A rendezőség minden palaekot címkével lát el, melyen fel lesz tüntetve: a bor termelési helye, faja és jellege, valamint az eladásra váró készlet nagysága, a palaek száma és jegye. Ezen megjelölés az eladótól bejelentett egyéb adatokkal együtt elkönnyvetetik és ennek alapján nyernek a vevők bővebb értesítést.

Az eladó neve, — nehogy a borkóstolást esetleg ez befolyásolja, — nem lesz a palaakon feltüntetve.

Az összes beküldött készlet hegy-kerületenkint lesz főbb csoportokba osztva s minden csoportba külön elhelyezve az egyforma jellegű borok.

A beküldött minták megizlése csakis — a rendezőség közbenjöttével — kizárólag a borvásárló közönség részére lesz megengedve.

Minden eladónak jogában áll magát a borvásáron valamelyik szövetségi tag által képviseltetni; ha meg nem jelenés esetére képviselőről nem gondoskodnék, úgy érdekeit az igazgatóság védi és nevében az jár el.

Üvegtörésért felelősség nem vállalatik.

Új borok a vásárt megelőző 2 nappal előbb nem fogadtatnak el.

Az eladásra bejelentett borok ha vevőre talál, azok eladása a bejelentett áron föltétlen kötelező.

Venni szándékozónak, az igényeiknek megfelelő borra vonatkozólag úgy a rendezőség, valamint az igazgatóság is, készséggel nyújt fölvilágosítást.

Minden vásárlónak jogában áll a vétel végleges megkötése előtt a termelési vagy a borberaktározási helyén is teljes meggyőződést szerezni mindazon körülményekről, melyek az adásvételt befolyásolják.

Ugy szintén az eladónak is jogában áll megkívánni, hogy az adás-vétel végleges lezárása előtt a vevő győződjék meg a vételre felajánlott áru és minta azonosságáról.

Szállítási módokat, foglaló stb. az eladó és vevő megállapodásának képezi tárgyát.

A borvásáron megvett, vagy az ott megizlélt és a helyszínen megvett bor után az eladó szövetségi tagok hektoliterenkint 40 fillért, az eladó nem tagok 50 fillért tartoznak a Szövetség pénztárába befizetni. A vevő nem fizet semmiféle közvetítési díjat.

A termelő és vevő közti mindennemű közbenjárást, a bor átvételét, szállítását stb. a vevő részéről díjtalanul, kizárólag csakis a kész kiadások megtérítése mellett, elfogadja a Szövetség igazgatósága.

Ugy szintén készséggel nyújt felvilágosítást mindarra, mi a borvásár, bortermés vagy egyáltalában a borüzletre vonatkozik.

Minden levélre lehetőleg azonnal válasz adatik és pedig teljesen díjtalanul.

A borvásáron résztvenni óhajtok forduljanak a „Badaonyvidéki Bortermelői Szövetség” cím alatt a szövetség igazgatóságához Tapolcán.

Karcolatok.

(Egy kis nyelvészet.) Amíg a magyar paraszt minden közhasználatu idegen szót formájában lehetőleg megmagyarizál, az uri ember rettenetes nevetésgesnek, nagy műveletlenségnek tartja, ha valaki az idegen tulajdonnevet, vagy egyéb szót nem tudja helyesen kimondani.

Egy megtörtént esetet mondok el. A falu kovácsának volt egy okos kis fia. A gyerek vékony dongáju, halavány füeska volt, vasat verni, lovat patkolni nem való. A tanító nagyon dícsérte a tehetségét, a szülők tehát összetakarították minden keseresen szerzett garasukat és beadták a gyereket a gimnáziumba. Elvégzett négy osztályt kitünő eredménnyel. Ekkor meghalt a derék kovácsmester, a fiúnak nem volt költsége. Otthon maradt s versenyt kapált az anyjával. A tanító azonban szívességéből oktatta tovább, a papnak meg elolvasta minden könyvét. Jelentkezett magán vizsgára. Soha annyi szorgalmat, olyan vas akaratot, mint abban a fiuban lakott, nem láttam. Talán fordítva is el tudta volna mondani a tankönyveinek tartalmát. Ami verset elolvasott, azt tudta kívülről is. Az idegen nevekkal azonban hadilábon állt. Citalta Saksperet, de a nevért úgy mondta ki, ahogyan ki volt írva. És nevéttünk rajta mi apró diákok. A tanár úr haragos redőkből vonta a szemöldökét. Nem nevetett, de szekundába pónálta szegény fiút, aki manap igen jeles ember. Pap-tanár, kitünő pedagógus, akihez hajdani professzorai is tanulni járhatnak.

Nem olyan nagy bűn az, ha a magyar ember az idegen szót és tulajdonnevet a maga nyelvén járja szerint ejti ki; de hibának, sőt korlátoltságnak tartom azt, mikor erőnek erejével idegen szóval akarunk kifejezni valamit, amit magyarul is megmondhatnánk. Ha valamely fogalomra nincs jó szavunk s az ember kénytelen kellelten idegen szót kér kölcsön, ez ellen természetesen nem lehet rugdalózni. De már amikor francia szavakat keverünk a magyar beszédbe, csak azért, hogy a társasággal elhiteszük, hogy a francia nyelvben jártasak vagyunk, világot láttunk s a magasabb körökben is megfordultunk, ezzel bizony szegénységi bizonyítványt állítottunk ki magyar nyelvérzékünkéről és szánt-szándékkal rontjuk anyanyelvünket.

Mert az idegen szók eleinte szűkebb körben válnak otthonossá, azután kiszivárognak s hovatovább általános használatuakká válnak.

És vajon törődik-e sokat a magyar ember avval, hogy a fia hogyan beszél, hogyan ír magyarul? Nem tartja lényegesnek, sem dícsőségnek, ha a gyerek az anyanyelvét jól kezeli s viszont nem bánja, ha a legbarbárabb módon bánik el vele. Ellenben ha valamelyest megtanul németül, vagy egy-két szót francia nyelven, abból már tőkét farag a gyerek részére. Mekkora zseni! Már három éves korában el tudja mondani, hogy: Kuntág, bon jour, dobre ráno, lakonocs.

De a zseniális ifjunak nem jó volna tekinteni az apjához irt leveleibe, mert bizony nem tudja, hogy hová kell a vessző. meg a pont.

A helyesírással általában sok bajunk van. Sok a vitás- és nyílt kérdés. Nincs olyan fóru-

munk, amely kötelező erővel nyilatkoznék a vitás nyelvészeti kérdésekben. A tudományos Akadémia volna a legfőbb ítélőszék, de éretlen firkászok és túlérett kapacitások, félreismert nagy fők megfosztották az akadémiai kijelentéseit attól a tekintélytől, amelyre feltétlenül szüksége volna ahhoz, hogy döntései általánosan elfogadhatassanak. Hányszor olvashatunk a legsilányabb lapokban, magyar nyelvérzékkel és tudással nem valami nagyon megáldott író-mesteremberek tollából származott cikkekből Magyarország legelső tudományos társaságáról maró gunyt s hatást vadászó szatirát. Fájdalom, sokszor igazi tekintélyek is igyekeznek lekissébbíteni a tudósok nagy társaságát és pedig nem a tárgyilagosságra, hanem a csufolódásra sértő hangján.

A magyarságra nézve azonban a legjobb, ha nem hallgat a csufolódókra, hanem kétes esetekben követi a tudós társaság utmutatását. Ha téved, majd belátja, majd helyreigazítja, mert a tudósok kapacitálhatók.

Nagy baj azonban, hogy az akadémia sok kérdést nyitva hagy s teljesen az egyéni guszturna bizza az írásmódot. Egyik tanító így, a másik úgy taníthat; mind a kettő jó. Ami azonban nem zárja ki, hogy kölcsönösen elfogultnak és tudatlannak ne tartsák egymást.

De ezek még kisebb bajok, mint az a zagyva beszéd, amely otthonossá lett a műveltebb osztályhoz tartozó családokban.

A kis leányt külföldi zárdába viszik idegen nyelvek tanulása végett. Ott azután idegen szokásokat is tanul, otthon nem látott tárgyakat lát, amelyeket magával hoz, meghonosít, idegen szóval jelez. A kis leányt utánozza a mamája, később a művelt mamát a leánya. A papát már kényszerítik a viszonyok, a cselédek pedig lesik, hol tanulhatnának valami műveltséget.

Vannak olyan tárgyak, amelyeket magyarul említeni sem szabad, ellenben francia nevének megnevezni nem illemsértés. Ki merné például felemlegetni az alsó-szoknyát; ellenben jupon már nem olyan durva szó. Az elegáns asszony colliert tesz a nyakába, praeletet a csuklójára, boutont a fülébe; ridioült lóggat a kezében, abba teszi portmonnais-ját, meg a parfümös flaconját, az en tous east vagy par a solt otthon nem hagyja, a frizurájára gondosan ügyel s nehogy a sáros trottoir bepiszkolja a lábait, gallotschent húz keskeny chevreaux cipellőjére. Színházba, estélyre lorgnettet és gukkert visz, schwallal terti be a fejét, szóval comme il faut toilettében jelenik meg a concerten.

Hallgassa csak meg valaki, mikor az urnó a cselédet dirigálja.

— A rasztlit már meg nem raktad fel. Hogyan terítetted fel azt a milieut? A girandolt az asztal közepére állítsd. Hozz be a spajzból egy üveg marmeládót, meg a szent üveget. Igazítsd meg a tepiket, gyűjtsd meg a lusztort, a gang ajtót nyisd ki. Azután ügyelj, hogy a saftot a vendégekre ne ötsd, a dessertot a gyerekek meg ne dézsmálják.

A faluról jött eseléd eleinte nagyokat bámul az idegen nyelv hallatára. Nem tudja, mit akarunk tőle. De lassanként megtanulja, mert látja, hogy szüksége van rá. A szobaleányi műveltséghez okvetlen szükséges legalább száz idegen szó. Ezek nélkül uri háznál nem használhatják, mert buta szegény.

Hivatalos-rovat.

I.

Közhirre teszem, hogy Zalaegerszeg r. t. városban a járványos sertésvész a II-od foku hatóság által a mai napon megszüntté nyilvánított.

Ennélfogva f. évi október hó 14-től kezdve Zalaegerszeg r. t. városban a sertés hetivásárok minden fennakadás nélkül megtartatnak.

II.

Zalaegerszeg város tanácsa közhirre teszi, hogy a m. kir. bel és igazságügyi miniszter urak által jóváhagyott 919/kg. 904 sz. városi új lakbér szabályzat a hivatalos közlönyben f. év szeptember 18-án történt közzététel napján életbe lépett. Nyomatott lakbérleti szabályrendelet a városi számvetésnél 20 fillérért kapható.

Zalaegerszeg 1904. évi október 12-én Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Várhidy Lajos
polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur pályázati hirdetményt bocsátott ki a m. kir. posta- és táviradintézet számára az 1905. évben szükséges mintegy 66.000 darab különféle hosszúságu telítetlen faoszlop szállítása iránt. Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 23-án déli 12 óráig a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali igazgatóságához nyújtandók be.

A pályázati feltételek a soproni m. kir. posta- és távirada igazgatóságánál a hivatalos órák alatt meg tudhatók.

Sopron, 1904. évi október hó 10-én.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hírek.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület november hó 7-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor saját helyiségében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Csertán Károly alispánnak átirata, melyben a lótenyésztés állandó irányítása és fejlesztése érdekében Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönsége által hozott határozatra véleményt kér. A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület átirata az állategészségügyi óvó intézkedések megváltoztatása tárgyában. — Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület átirata az állattenyésztés fejlesztése érdekében. — Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület átirata, melyben a gazdasági szakképzett erőknél a földmivelésügyi ministeriumban való alkalmazásának nagyobb működési teret kíván adni. — Voigt Ede gazdasági egyesületi titkár kérelme fizetésének emelése tárgyában. Az O. M. G. E. átirata egy gazdaszövetségi ülés és előadások tartására Zalaegerszegen. — Folyóügyek és indítványok.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete f. hó 10-én Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a tanács javaslatára elhatározta, hogy a közkórházat a szemészeti osztállyal kibővíti, de egyidejűleg a kórház már régóta sürgött és szükségessé vált általános kibővítéséről és egy, elmebeteg megfigyelő osztály felállításáról is kíván gondoskodni, mely célokra a város a kormánytól ingyen telket ajánl fel. — Tornatanárrá 49 szavazattal Szőke Elemér budapesti lakost választották meg Wiedermann Gyula 37 és Keller Tamás 15 szavazata ellenében. — Örömmel vették tudomásul Albanies Elza szül. Remárk asszony gráci lakosnak ama bejelentését, hogy végrendeletében 3.000 K-t hagyományoz a városban építendő szegényház céljaira. — Bemutatták néhai Blau Pál 200 koronás és néhai Knausz Boldizsár 400 koronás alapítványáról szóló alapítóleveleket, melyeket a közgyűlés jóváhagyott és tudomásul vették a gelsei Gutmann Henrich-féle 4000 koronás tanulmányi alapítvány 1903. évi kezeléséről szóló jelentést. — A közkórház 1904. évi költségvetésére vonatkozó felsőbb hatósági jóváhagyást szintén tudomásul vették és a két városrész között levő utestre vonatkozó eszerszerződések és ingatlan vételt elfogadták.

Áthelyezés. A m. kir. földmivelésügyi miniszter Stolp údon gazdasági segédet a keszthelyi gazdasági tanintézetből a magyaróvári gazdasági akadémiához helyezte át.

Kirendelés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Kiss Gyula zalaegerszegi kir. törvényszéki albirót a sümegi kir. járásbíróvához, mint végleges székhelyére, rendelte ki.

Törvényhatósági bizottsági tagok választására amint megirtuk — október hó 20-át tüzték ki. A választások iránt meggyeszte nagy érdeklődés mutatkozik s megtörténhetik, hogy a bizottság képe átalakul, annál is inkább, mert a virilisták sorában is sok lesz a változás. Zalaegerszegen négy kilépő tag kerül választás alá: Németh Elek v. főjegyző, dr. Szigethy Elemér v. ügyész, dr. Gráner Adolf v. főorvos és Fágler Mihály kereskedő. Más kombinációról eddig nem hallottunk s valószínűnek tartjuk a kilépők újból való megválasztását.

Kir. közjegyző kinevezés. Dr. Bárdi György sümegi kir. közjegyző kaposvári kir. közjegyzővé neveztetett ki. Sümeg város társadalmi életének rokonzenves, köztisztelőben álló alakja, vármegyeszerte becsült férfiú távozik el tőlünk, akitől nemesak a sümegiek, hanem minden ismerőse avval bucsuzik el, hogy új otthonában is találja fel azt a becsületet, amelyet úgy hiva-

talos működése, mint egyéni kiváltsága és társadalmi szereplése által itt már régen megszerzett. Gondoljon mindig szeretettel Zalavármegyére.

Csaktornya képviselőtestületének Nuzs Máttyás bíró elnöklésével tartott közgyűlésén a helypénzszedési jogbérletnek az 1905 és 1906 évekre vonatkozó bérlete felmondása tárgyában benyújtott kérelmének helyt adott, a bérlettől felmentette s a jog bérbeadása idejéül f. évi december havát tüzte ki. — Egyeseknek törlésbe hozott állami adójuk után eső községi pótlékuk elengedését elhatározták. — A községi és körjegyzők szabadságot tárgyában kiadott miniszteri rendeletnek megfelelőleg a községi szervezési szabályrendeletet módosították. — Az ipartanodai bizottságba Prusátz Alajos és Gráner Miksa képviselőket beválasztották. — Tudomásul vették a községbíró jelentését, hogy az 1905 évre feltétlenül, az 1906 és 1907 évekre pedig feltételesen 26.605 K 76 f-rel váltotta meg a fogyasztási- és italmérsi adókat.

Vasuti orvos. A Déli Vasúttársaság igazgató-sága dr. Pillitz Sámuel balatonszentgyörgyi kör-orvost és a Déli Vasúttársaság eddigi orvosát nagykanizsai vasuti orvossá nevezte ki.

Gazdasági tudósító. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Nagy Elek turesisesei lakost a perlaki járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter az alsórendvalakosi kerületbe Král András jegyzői irnokot, a baki anyakönyvi kerületbe Seréglyes Károly jegyző gyakorlatot, a gulácsi anyakönyvi kerületbe Márki Lőrinc segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Plebános helyettes. A veszprémi egyházmegyei főhatóság Kreutzer Dezső sümegi kisegítő segédlelkész a háromfaagarévi plebánia lelki és anyagi ügyeinek vezetésével ideiglenesen megbizta.

Kántortanító választás. Jákón (Veszprém vármegyében) Rötly Mihály címzetes kanonok ker. tanfelügyelő elnöke alatt Lisztner Antal görbői kántortanítót választották meg kántortanítónak.

Adományok. A zalaegerszegi kenyéregylet céljaira adakoztak: koszoru megváltás címén, néhai Rechnitzer Lipót temetésekör 5 koronát, Ritscher Gyula Bécs 1 koronát: a zsidó ünnepek alkalmával templom adományokként 111. 50 f. Gráner Béla 40 K, Bettelheim Ármin Budapest 2 K. A nemes szívű adományozóknak az egyet nevében hálás köszönetét fejezi ki Veisz Ármin pénztárnok.

Szolgabírák kartellje. E cím alatt több vidéki lap azt a hírt közölte, hogy a zalavármegyei szolgabírák kartellbe készülnek lépni a célból, hogy a korteskedést mellőzve az előléptetési sorrendet maguk közt megállapítsák. Az egész dologból annyi igaz, hogy néhány szolgabíró között csakugyan volt szó arról, hogy jövőben a jó viszony fenntartása végett a hivatali méltóság tekintélyét fészélyező korteskedést mellőzni kellene, de hogy megegyeztek volna arra nézve, hogy az előléptetési sorrendet maguk állapítsák meg, nem való. A szolgabírák ilyenforma kartellje még felkelésnek is mérész.

A perlaki takarékpénztár részvénytársaság alakuló közgyűlésén Tóth Sándort igazgatónak, Ebenspanger Miksát aligazgatónak választották meg. Igazgatósági tagok lettek: Varga János, Tamás János, dr. Zakal Lajos, Sostárics Pál, dr. Szabó Zsigmond, Hermann János, Hirschson I. Viktor, Zala József és Petrics Mihály. A felügyelő bizottság tagjai: dr. Kemény Fülöp, Mész Bernát, ifj. Neumann Miksa, póttagok Nádai Ferenc és Fehér Károly.

A zalai újságok és a Balatonkultusz. Utólag említjük fel a zalamegyei hírlapírók multkori alakuló gyűléséről, hogy azon jelen volt Békefi Elek, egyik régiebb tollforgató emberünk, a Balaton buzgó dícsőítője, a „Séta a Magyar Temeplőgyben, Utivázlatok a Balaton Vidékéről” című sikerült munka szerzője és azon meglehetősen indítványt tette, miszerint: a Balaton-fürdő-, kiránduló-, nyaraló-helyeinek, úgyszintén a Hévíz-fürdőnek nagyobb mérvű látogatottsága érdekében, s egyáltalán a Balatonkultusz fejlesztésére s minél virágzóbb fellendítésére folytasson a megyei sajtó az eddiginél nagyobb mérvű tevékenységet és illetőleg fejtsen ki céltudatos, tervszerű és egyöntetű agitációt! Természetesen egyhangulag és nagy lelke-

sedéssel fogadtatott el s vétetett jegyzőkönyvbe ezen hazafias indítvány.

Kitüntetés az országos gyümölcs kiállításon. Budapesten a Vigadóban e hóban rendezett országos gyümölcs kiállítás és vásár zsűrije vármegyénk területéről a *Bellatinzi urodalmi kertészetet* állami ezüstéremmel tüntette ki.

Kutatási munkálatok a Dráva mentén. Légrádon hetek óta angol mérnökök tartózkodnak, akik egy nagy társaság megbízásából szent kutatnak és aranymosással tesznek kísérletet. Az aranymosás joga egy régi privilegium nyomán a légrádiakat illeti és pedig igen nagy területen t. i. Légrádtól Pettauig. Eddig azonban vajmi kevés hasznát vették. Úgy halljuk, hogy egy angol társaság bérbe akarja venni az aranymosás jogát, amely a kutatások eddigi eredményéhez képest igen szép jövődelemmel keesegtet.

Közgyűlés. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete f. hó 22-én redkivüli közgyűlést tart, mely alkalommal a hely közvetítés országos szervezését fogják tárgyalni és ennek kapcsán elhatározni, vajjon belépnek-e a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületébe. A közgyűlés tárgysorozatába még indítványok tárgyalása van felvéve.

Kotor község víz alatt. Kotornál akkorára növekedett az árvíz, hogy a község alacsonyabban fekvő utcáit teljesen elöntötte. Volt olyan hely is, ahol két méter magasan állott a víz. A vasuti töltésen levő hid nem volt képes a rettenetes víztömeget levezetni s a község töltése és a vasut között hömpölygő ár benyomult a községbe. Rettenetes látványt nyújtott a víz alatt álló falu s az elöntött mezőség. A nép mentett, amit tudott. Emberéletben nem esett kár, de sok háziállat elpusztult s szegény emberek fél-tett holmiját tönkre tette a víz. Az emberek kétségbe voltak esve. A veszedelemről tudósították Kovács Rezső perlaki főszolgabírót, aki pénteken reggel 4 órakor már a helyszínrőn volt. A főszolgabírót a töltésen 4—500 kétségbeesett ember várta kapával, ásóval s rimánkodva kérték, hogy engedje meg a vasuti töltés átvágását. A főszolgabíró táviratilag értesítette az alispánt s a népet nyugalomra intette addig, amíg az alispán megérkezik s a töltés átvágása iránt intézkedik. Időközben megérkeztek a csendőrök s a vasuti osztálymérnök, akik szintén igyekeztek megnyugtanni a tömeget. És a nép, a kétségbeesett emberek sokasága, várt. Az áradat folyton nőtt és tódult be a faluba a piszkos víz. Ott hömpölygött az utcákon, a házikók ajtait, ablakait szaggatva, a falakat alámosva. Mindene veszendőben, mindene víz alatt. De várt.

A délután egy órai gyorsvonat is elrobogott előttük, de nem ez hozta a várva-várt alispánt, aki csak a következő személyvonattal érkezhetett meg. Egy órakor újra sürgette a tömeget a töltés átvágását. A főszolgabíró nem adhatott erre engedélyt. Ekkor kijelentették az emberek, hogy engedelem nélkül, erőszakkal is átvágják a töltést, mert életüket, vagyonukat meg akarják védelmezni. A főszolgabíró a csendőrökhöz fordult: képesek-e megakadályozni a népet a töltés elszakításában. De mit tehet hat csendőr az elkeseredett tömeggel szemben? Az őrsvezető kijelentette, hogy a fegyverek használata, vérontás nélkül a tömeget feltartóztatni nem tudja. Az osztálymérnököt felhívták, mutassa meg azt a helyet, ahol a töltés átvágása esetén leghamarabb leszalad a víz. Nem tudott, vagy nem akart felvilágosítást adni. A nép tehát maga választott ki két helyet: egyet a vasuti töltés hidja fölött s egyet a Mura és a községi töltés között. Az utóbbi helyen azután öt méter széles átvágást csinált a rengeteg kapa és ásó. A megérkező alispán és az államépítészeti hivatal főnöke még munkában találták az embereket s miután az alispánnak sikerült a népet megnyugtanni arról, hogy az ár az öt méteres átvágáson is elvonul, abban hagyták a töltés további bontását. A víz gyorsan apadt, ámbar a víztömeg rettenetes nagy. A vasuti közlekedés természetesen megakadt, de tegnap már hozzáfogtak a rétbetöméséhez s a töltés kijávitásához. Sem a hatóság, sem a nép nem tehetett másképp. Egy egész község jóra való népének életét és vagyonát fenyegette a veszedelem; meg kellett azt menteni minden áron. Kovács Rezső, a perlaki járás derék főszolgabírája, ismét bebizonyította, hogy erélyes a keze, de helyén van a szíve is. Alispánunk sietett a vész helyén megnyugtanni a népet, ami teljesen sikerült is.

Az elaggott iparosok segélyalapja javára özv. Part Sándorné Zalaegerszegről való elköltözése alkalmával 10 K-t adományozott, amelyért ez uton mond köszönetet az ipartestület előljáróságára.

Tanítók vizsgálatá. A tapolcai m. kir. állami vincellérisoknál a néptanítók részére rendezett tanfolyam hallgatóinak záró vizsgálatára folyó hó 18-án délelőtt fog megtartatni az iskola tantermében, ahol úgy az elméleti, valamint részben a bemutatható gyakorlati ismeretekből fognak a hallgatók vizsgálatot tenni. A vizsgálatra lejön a földmivélsügyi miniszter szakbiztosa, meg lett hívva Zalavármegye kir. tanfelügyelője. A vizsgálat nyilvános s így az érdeklődőket szívesen látja az intézet igazgatóságára. A hallgatók bizonyítványt nyernek szerzett ösmerteikről, hogy otthonukban úgy a népet, mint pedig a gazdasági ismétlő iskola tanulóit az okszerű szőlőművelésre maguk is oktathassák.

Alsólendva haladása. Alsólendva gyorsabb tempóban halad, mint a vármegye székvárosa. Legalább az utcai világítás kérdését előbb fogja megoldani. Fuss Nándor gyógyszerész, a város egyik legtevékenyebb férfa, az acetylén világítás behozatala iránt mozgalmat indított, az adatokat összegyűjtötte s vállalkozókkal tárgyal. Azt írják, hogy a város polgársága áldozatok árán is kész a tervet támogatni.

Német ujság Zalavármegyében. Egy ujságkiadó vállalat aziránt folyamodott vármegyénk alispánjához, hogy a „Nenes Kleines Journal“ utcai elárúsítását engedje meg. Az alispán a kérelmet elutasította avval az indoklással, hogy a vármegyében német ajkú lakosság nincs. A kiadó eég a határozatot megfellebbezte. Kíváncsian várjuk a miniszter döntését.

Táncoszorucska. Mayersberg Frida okleveles táncitanítónő által az „Arany Bányán“ disztermében rendezett táncanfolyam vége felé közeledik. Megszűnik a kellemes szórakozás, amelyet a tánciskola nyújtott a növendékeknek, akiknek zömét ez idén apró ifjak és kisasszonyok képezik. F. hó 22-én (szombaton) tartja meg a kisasszony a táncpróbát, a melyben be akarja bizonyítani, hogy a tánc művészetében a kis békét is ki lehet képezni. A változatos programnak fénypontját képezi a „Gavotté“ (részlet a „Piros cipő“ című balletből), melyet a leány növendékek tanultak be.

A keszthelyiek csutorája. A vidéki közönség nagyon érzékeny a nyilvános kritika iránt. Az ujságíróknak valóságos tojás táncot kell járnia, nehogy valakinek az érzékeny részére tapintson, mert ha véletlenül darázsfaszekbe nyul, azonnal botrány hajhászással, okvetetlenkedéssel vádolják. Lám a „Keszthelyi Hírlap“ is megjárta. Egy szerkesztői üzenetben azt írta, hogy jobb szeretné, ha a keszthelyi iparosok kiállítási érmeiket hoznának haza, nem csutorát. A rettentés sértés eredete az, hogy Keszthelyről huszonhét iparos vett részt a pécsi dalversenyen s ott egy gyönyörű csutorát kaptak szép dalaikért; a soproni és veszprémi kiállításra azonban egyetlen egy keszthelyi iparos sem jelentkezett. Ez fájt a „K. H.“nak. És pedig méltán. A közönség azt vehetné az ujságíró szemére, ha nem vette volna észre a keszthelyi iparosok távollétét. Azután vezéreiket irt a K. H., fejtegetvén, hogy az iparosnak legelső kötelessége az iparában való jeleskedés. Az iparosok érzékenyen fogadták a leckét s az ipartestület is sértve érezte magát. Erős hangon felegetett vissza. Harminc ipartestületi tag meg éppen bojkottálni akarta a K. H.-ot. Indítványukat azonban a többség elvetette. — Ezek történetek Keszthelyen egy szerkesztői üzenet miatt. Hábortogtak a kedélyek, tüzes beszédek hangzottak el és folyt a tinta bőven. Remélhetőleg a kedélyek hullámváza hamar elsimul s beköszönt a béke; de mit szól ezekhez az a közönség, amely a K. H. s a keszthelyi ipartestület kötelekén kívül áll? Nem azt mondja-e, hogy tökéletesen igaza van az ujságíróknak, mikor jobban szereti, ha jeles iparos mesterekről, mint ha jeles iparos dalkörrel írhat s szívesebben látná, ha kiállítási érmekről, mint ha csutoráról számolhatna be a keszthelyi iparosok dícsőségére. Mert lelket nemesítő, szívet gyönyörködtető a dal és dícsőség a csutora is, de részünkről is azt hisszük, hogy nagyobb dícsőség az iparosra, ha iparával, mint ha hangjával szerez elismerést. A hiba

mindenesetre nem abban van, hogy a keszthelyiek nem volnának kitűnő iparosok, hanem abban, hogy a dunántúli két kiállítást lekicsinyelték s nem tartották érdemesnek az ott osztogatott kitüntetésekért versenyre kelni, a dal-ünnepélyre azonban nem sajnálták a költséget. Pedig hát a főfoglalkozás mégis talán a tisztességes mesterség s a pihenés óráiban következik dal. El ne veszítsék azonban a kedvüket s daloljanak tovább. A mi iparosainknak pedig azt tanácsolnánk, hogy a kiállítási érmek mellé szerezzenek dallal egy csutorát, vagy akár ezüst serleget, mert nálunk a másik végtel divik: nagyon kevesen érzik szükségét a művészetnek, a nemesebb szórakozásnak, dalnak, színháznak, hangversenynek.

Halálozás. Egy szorgalmas, és tehetséges iparossal kevesebb van Zalaegerszegen. Mausz Ferenc ékszerész és vésnök 27 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Négy évvel ezelőtt telepedett meg nálunk s a közönség szeretetét és becsülését hamar megszerezte munkásságával, a legszolidabb üzleti elveivel. Neje és kis leánya, édes anyja bocsátott ki gyászjelentést a korán elhunyt tisztességes férfa haláláról.

A balatonfüredi fürdő idel látogatottsága. A balatonfüredi fürdő igazgatóságának lapunk szerkesztőségéhez beküldte a 19. 20. 21. és 22-ik szám alatt kiadott névsorát. A 22-ik névsor jelzése szerint az 1902-ik évadnak vége. Ezen névsor szerint az 1904. évben Balatonfüreden az állandó vendégek száma 2.864, az utazó vendégeké 8.760 volt s így összesen 11.624 vendég látogatta az idén a fürdőhelyet.

Országos pótvásár engedélyezése. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Perlakon f. hó 20-án országos pótvásár tartassék.

Kivándorlás a vármegyéből. Amióta az utlevéleket az alispáni hivatalnál állítják ki s azokról rendszeres lajstromot vezetnek, a kivándorlás mérve, célja és iránya a legapróbb részletekig ismert. A kivándorlás — bár még nálunk nagy mérveket nem öltött — folyton növekszik. A célja legtöbbször munkakeresés, néha az Amerikában élő családok után való költözés, egy-két esetben tanulmányut, vagy kereskedelmi ügyletek kötése. Szeptember hónapban Zalavármegye területéről kivándoroltak: Kompa István Nagykanizsáról, Mihálicz Józsefné három gyermekével Pötrétéről, Steinberger Sámuel és neje Tapolcáról, Fürst Izidor, Kiss Zsigmondné két gyermekével Nagykanizsáról, Csider János, Taksz Józsefné, Földi Józsefné, Földi Anna, Rozália és Erzsébet Csabrendekről, Csik Rózsa Tördemiczről, Marzsó Miksáné és Mária, Helm Jánosné Matics Miksáné, Bene Mária, Némethy Anna, Farkas Józsefné, Weinberger Gizella, Pollák János Nagykanizsáról, Antalek Antal Perlakról, Szabó Péter Hahótról, Grabecz Ferencné, Dobrovolecz Mária Eomasineczről, Várnai Roza Zalazentbalázsról.

A gabona tőzsde árzárlatának közlése. A földmivélsügyi miniszter közbejárása következtében a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a mezőgazdasági termelők, főleg pedig a kisgazda közönség tájékoztatása végett a budapesti gabonátőzsde árzárlatai az ország összes posta- és távirata állomásaival hetenként háromszor (hétfőn, szerdán és szombaton) a távirata állomás ajtáján, kapuján vagy hirdetési tábláján való kifüggesztés végett táviratilag közöltessenek. S hogy ez a gazdaközönség érdekeire kiváló jelentőségű intézkedés minél szélesebb körben érvényesülhessen, egyuttal ez árjegyzéseknek a gabonavásár téren leendő kifüggesztése is elrendeltetett.

Borvásár Gyöngyösön. A „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület“ kezdeményezésére a m. kir. földmivélsügyi miniszter és Gyöngyös város támogatásával Gyöngyösön f. évi november hó 29. és 30-án borvásár tartatik, a mely elé országoszerre nagy érdeklődéssel néz egy a bortermelő és a borkereskedő közönség. A borvásáron megjelenni óhajtó vidéki közönség részére a kereskedelemügyi miniszter rendelkezésre és azt mindenki megkapja, aki ez irányban óhaját a „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület“ titkári hivatalával akár csak egy levelező lapon is közli, ugyancsak az elzárlatáról is a titkári hivatal gondoskodik.

Köztudomású, hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű Egger-féle mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogueriában. Doboza 1 és 2 K, (próbadoboz 50 fill. Főraktár: Nádor gyógyszerár Budapest, VI. Váci körut 17.

Megszöktetett nyomdász inas. Mérei Ignác keszthelyi nyomdájában ezelőtt két héttel sztrájkoltak a szedők. Az inas gyerek nem áthatott sztrájkba, a szedők tehát elsikkasztották a fiút. Megszöktették. A fiu még ma sem került elő, pedig a hatóság széles körben nyomoztatta. Valószínűnek tartják, hogy Budapesten rejtőzik a kis sztrájkfi.

Szüret. Keszthelyről azt az értesítést kaptuk, hogy az ottani hegyekben a szüret roszul sikerült, ami a jégverés s hetekig tartó eső következménye. Kedvező hírek érkeztek azonban a Balatonpart felső vidékéről, ahol a lapon ültetett szőlőkön szokatlan nagy, holdanként 35—60 hektoliter termés volt. Néhol nem volt elég hordó s a gazdák a szomszédos falvakból szállítottak kölesön hordókba szüreteltek. A lapon termelt must minősége nem a legjobb s áruk is alacsony; míg a hegyi borok ára emelkedett. Tapolea vidékén igen jó szüret volt mennyiségileg. Kereslet ez ideig igen kevés. A borárak alacsonyak.

Országos vásár áthelyezése. Miután a Máté napi keszthelyi országos vásárt az eső elmosta, a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy e hó 20-án pótvásár tartassék, amelyre azonban kizárólag hasított körmű állatok hajthatók föl.

Belratások a budapesti m. kir. állami felső építő ipariskola (VII. Csömöri ut 74 sz alatt) rendes szakosztályába és az intézetben szervezett építő ipari tanfolyamra az 1904/1905 isk. évre f. évi október hó 20-tól 29-ig. A rendes szakosztály hat félévre terjed. A végbizonyítvány hivatalos állásoknál érettségi bizonyítvány értékű; jogot ad az egyéves önkéntességre, három évi szabályszerű — utólagos — gyakorlat mellett jogot ad a kőműves, kőfaragó vagy az ásmesterség önálló üzésére s az építő mesteri vizsgálatra való jelentkezésre. Felvételi feltételek: legalább 15 éves életkor, négy középiskolai (gymnasium, reál vagy polgáriskolai) osztály végzése s legalább négy havi építői gyakorlat. Az építő ipari teli tanfolyam négy teli félévre terjed. A végbizonyítvány munkakönyv váltására jogosít s három évi utólagos gyakorlat mellett jogot ad a kőműves, kőfaragó vagy ásmesterség önálló üzésére s az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. Felvételi feltételek: Legalább 15 éves életkor, irni olvasni tudás és legalább egy évi építői gyakorlat. Szükséges okmányok mind a rendes szakosztályban, mind az építő ipari teli tanfolyamon, keresztlevel vagy születési bizonyítvány, összes iskolai bizonyítványok, iparhatósági a hitelesített gyakorlati bizonyítvány, újraoltási bizonyítványt is tartoznak bemutatni. A beiratási díj 4, a tandíj félévenként 20 K.

Megkerült. Bazsika Ferenc ruhamosó intézet tulajdonosról megirtuk, hogy Zalaegerszegről megszökött s többeknek hozzá mosás és tisztítás végett adott ruháját magával vitte. Megirtuk azt is, hogy Bazsika Ferenc ellen a helybeli rendőrség köröző levelet bocsátott ki. Bazsika most jelentkezett a rendőrkapitányi hivatalnál, azokkal, a kik ellene feljelentést tettek, az ügyet apránként kiegyenlíti, minek következtében a rendőrhatalóság a kibocsátott körözőlevelet visszavonta.

Gyermekirtó. Huszti Teréz alsólendvai leány anyává lett. Szegényen el akarta titkolni s az ujszülött csecsemőt kendőbebe takargatva a szőlőben elásta. A szomszédok gyanusnak találták a leány viselkedését s feljelentést tettek a csendőrségnél, amely a nyomozást megindította s a nyolc nap óta földben levő kis hullát meg is találta. A leány beismerte bűnét s az orvosok állítása szerint a gyermek élve született.

Kincskeresők. Az ősi babonák s az elrejtett kincsekről szóló képtelen mesék még mindig nagyon foglalkoztatják a nép fantáziáját. Csendes éjszakákon felveti magát a láng a földből olyan helyeken, ahol kincs van elásva. Rejtett pincékről is beszélnek, amely telve van arannyal, ezüsttel. — Még a nagy szárazság alatt történt, hogy egy cselédember a salomvári mezőn őrizte a kepébe rakott buzát. Unalmában pipára gyújtott s az égő gyufát eldobta. A földre hetek óta nem hullott eső, a megszáradt fű a gyu-

fától tüzet fogott. Valaki a dombról látta, mint lobog a láng a mező közepén s messze világít a sötét éjszakában. Ásót, kapát fogott és másnap éjszaka két öles gödröt ásott a mezőn. Kincset természetesen nem talált, a föld gazdája azonban betemetette vele a gödröt. — Lakik azonban a Göösejben egy professzionátus kincskereső is. Évek óta foglalkozik evvel a hobbittal, amely éjszakának idején az erdőbe vezet. Ujabbán eszalhatatlan bizonyosságra akadt. Egy legényt besoroztak katonának. Az ifjú Hári János az erdőn keresztül vette az útját. Nagy búsan ballagott; nem nézett a lába alá. Otthon járt az esze. Egyszerre nagyot botlik, utána zuhant le a föld mélyébe. Egy nagy üregben találta magát. Szerencsére volt vele tűzszeres. Meggyújtott egy ágat, amelyet esése közben magával sodort s körül nézett az üregben. Egy nagy pineét látott maga előtt. Nagy hordók állottak az agyagfal mellett. A fadongák elállottak már, de a borkő összetartotta a nemes italt. Meg is kóstolta a bort s kitűnőnek találta. A pince végében egy kőhombár állott szinig tele arannyal. Elkáprázott a szeme a fényességtől. Három nap, három éjjel lakott a legény a föld alatt, míg végre talált egy lenyúló fagyókeret, amelyen kimászott a szabadba. Egy nagy fa tövében, bokrok között van a kijárás. A regruta sietett katonákhoz, ahol már nagyon várták s azonnal külön szobát adtak neki. Elmesélte utazásának történetét, de nem hitték el az nrak és becsukták. — Igy irta meg a legény az ő kalandját és szomorú katonacéletét szerelmeséhez intézett levélben. Hamar hire ment a dolognak. Járták azután az erdőt sokan. Mindenki belefáradt, csak egy hívő nem. Csinált egy három öles földfurót és szorgalmasan furja a földet, de csak nem talált kincse. Pedig de jól esnek a rengeteg kincs mellé az a vén bor, amelyet még a török járás idejében rejthetett el arany ezüst marháival együtt valami menekülő főúr.

Táncoló majmok. Piszkos, züllött, nyomorult alakok járták az utcákat. Két asszony és egy férfi. Mindegyik egy lesóványodott majmot vezetett. A kis rabszolgáknak vaskarika volt a nyakukon, amelyre lánc volt fűzve olyan szájalmat gerjesztő módon pislogattak az ostromra, amely gazdáik kezében suhogott. Megszóltait a ház előtt a dob, leesapott az ostrom a nyomorult állatra, amely bukfencet hányt és táncolt az utagyererek nagy gyönyörűségére. A jobb érzésű emberek undorral fordultak el az állatkinzók, munkátlan kóborlóktól, akik a nyomorult állatokat egyik utcából a másikba hurcolták. „Táncolj Jancsi!” ezt a két magyar szót tudták és ismételték, ez volt a refrainje annak az állati bődülésnek, amellyel a majmoknak talp alá való muzsikát szolgáltattak. Mennyi parazita él ezen a szegény országon! A magunk szegényei éheznek, a majomtanócskák kalapjába meg hullik a garas és az állatkinzásért, amelyért be kellene zárni az utjáró csavargót, fizet a magyar. Verje el a portája előtt minden jobb érzésű ember az ilyen népet, amely a kulturát csufozza s egy nyomorult majom esetlen ugrásaival keresi a kenyerét. Ne engedje meg senki, hogy gyerekei az állatkinzásban gyönyörködjenek. A városkapitány urat kérjük, ne szabadítsa rá a közönségre az ilyen fajta élősdieket.

Betörés. Mérei Ignác keszthelyi könyvkereskedő este tíz óra tájban tért haza. Amint rak-tára előtt elhaladt, észre vette, hogy annak egy ablaka ki van törve. Rosszat sejtve, bement az üzletbe, ahol a betörés nyomait azonnal észre-vette. A pénzés fiók fel volt törve s az ablakon volt sorsjegyek és körülbelül 600 K készpénz hiányzott. Mérei azonnal a csendőrséghez sietett s két csendőrrel a helyszínére ment. Gyanuba is fogott valakit, akit a csendőrök kíséretében fel akart keresni. Amint az utcán mentek, egy alak jött velük szembe. Amint Méreit észre-vette, a hóna alatt vitt ládikát eldobta és megfutmodott. A csendőrök utána lóttek, de a sötét éjszakában a gyanus alaknak sikerült elmenekülnie. Mérei a menekülőben kerékhajtóját vélte megismerni. A csendőrök elmentek a kerékhajtó lakására. Éppen leakart feküdni. Ugy tett, mintha esodálkozna a gyanúsításban és tagadott. A csendőrök azonban megtalálták a pénzt részben a szalmazsákban, részben a padláson. Nem használt a tagadás, bevallotta tehát, hogy ő volt a betörő. „Véletlenül” a pénzzel együtt sorsjegyeket is hozott el s éppen ezekkel igyekezett Mérei lakása felé, hogy a dobozt az udvarba bedobja. Mikor csendőrökkel találkozott

A betörés sikerült, a gavallérián azonban rajta vesztett.

Ellopott arany óra és lánc. Németh Gábor helybeli lakos kályhás mester szép aranyóráját s ugyanilyen láncát letette alakás egyik ablakába és dolga után látott. Valakinek a szeme megakadt a csinos aranyműveken, felnyitotta az ablakot és elemelte azokat. A káros 130 koronára becsüli értéküket.

Csaló fiu. Fizik Dezső helybeli fiu, a kinek már többször meggyült a baja a rendőrséggel, megint rosz fát tett a tüzre. Elkőborolt Zalaszentmihályra, s ott Baksa Sándornak egy gyűrűt kínálta megvételre. A fiu váltig az ajtóig ment, hogy a gyűrű arany s csak szorultságából adja ezt el. Baksa hallgatott a fiu szavára 1 K 60 f-ért meg is vette a gyűrűt és csak később tudódott ki, hogy a gyűrű rézből való. A csaló fiu ellen megindították a nyomozást.

Talált postabélyegek. Valaki több darab levélbélyeget talált az utcán és átadta a rendőrségnek, a hol jogos tulajdonos a hivatalos órák alatt átveheti.

Feloldott hetivásár. Zalaegerszegen az uralgott sertésvész járvány miatt a lezárt hetivásárokat, a betegség megszűnése következtében, a hatóság feloldotta s így a sertések felhajtása minden akadály nélkül eszközölhető.

Elveszett broche. Arányozott kengyeles kosarat ábrázoló broche, melyben valódi türkizekből nefelets esokor van, elveszett. — Felkértek annak találóját, hogy ezt a lap szerkesztőségének átadni kegyeskedjék.

Árvizek. Az esős idő annyira megduzzasztotta a folyókat, hogy azok mindenütt kiöntöttek. A Zala több helyen elárasztotta a völgyet. Itt azonban komolyabb veszedelem nincs. A Dráva s a Mura mentén több ponton az uttestet a vasuti töltést. Kotornál pedig a község egy részét is veszélyezteti az árvíz. Kotornál egy méter magasan áll az ár s 200 ház áll vízben. Félő, hogy a vasuti töltés átszakad. A letenyi murahid és a község között az állami ut szintén egy méter magasan van elárasztva. Az államépítészeti hivatal intézkedett, hogy a gyalog közlekedés esónakkal tartassék fen. Muraszederhely és Alsó-lendva között öt helyen öntött ki a folyó az uttestre. Legujabb jelentés szerint az árvíz ezeken a pontokon 30 centiméterrel apadt, de még mindig akkora, hogy a kocsiközlekedés megakadt. Egy vásáros szekér beledőlt a vízbe s csak életveszedelem árán lehetett a lovakat megmenteni. — Csértán Károly alispán és Lányi Kálmán kir főmérnök az államépítészeti hivatal főnöke, a helyszínére utaztak, hogy a védelmet szervezzék, a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A régi magyar kódexek tüzetes ismertetése eddigelé igen nehezen megoldható feladata volt a középiskolai oktatásnak, minthogy azok drága kiadásait a tanulók nem igen szerezhették meg. Most a „Magyar Könyvtár” e téren igen üdvös segítséget nyújt, midőn nyelvünk e becses emlékeit bő szemelvényekben, alapos jegyzetekkel a legolcsóbb áron teszi hozzáférhetővé. Az első ily füzet most jelent meg és Balassa József kiváló nyelvtudósunk szerkesztésében a régi bibliafordításokból nyújt mutatókat. A „Magyar Könyvtár” e havi sorozatának két más munkája szép-irodalmi, az egyik eredeti, a másik fordítás. Amanak címe: Az élet folytatásokban, szerzője pedig Tábori Róbert, aki ebben a könyvében igen szellemesen mondja el egynehány ember történetét, akik a francia forradalom idején elaludtak és csak száz évvel később ébredtek fel. Sok szociális fejtegetést is igen ügyesen sző e jeles munkájába, melyet az a tisztesség ért, hogy egyike a legelterjedtebb német vállalatoknak, a „Meyers Volksbücher” kiadta fordításban. — Az angol regény I. P. Smith munkája, a ki mestere annak, hogyan kell egy látszólag egészen egyszerű mesét a lehető legérdekesebbé bonyolítani. A Különös Házasság — ez a címe — annak idején méltán keltett szenzációt az angol könyvpiacra. — A „Magyar Könyvtár” e füzetekkel elérte a 392 számot; mindannyiról teljes jegyzéket minden könyvkereskedés ingyen ad. Egy szám ára 30 fillér.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten nyers árúért 50 kilogrammonként: vöröshere 65—75 K, lucerna 50—60 K, téli borsó 10—12 K, téli búkköny 13—14 K, homok búkköny 24 K, muhar 12—13 K.

Allategészségügy. A földmivelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint vármegyénk területén október hó 9-én 1 községben vezetés, 2 községben takonykór és bőrféreg, 12 községben ragadós száj- és körömfájás, 8 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 1 községben rühkór, 23 községben sertésorbánó és 78 községben sertésvész volt.

Múzeumok és Könyvtárak.

(A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának 1904 évi működése.)

A hazai múzeumok és könyvtáraknak *Wlassics* Gyula titkos tanácsos elnöklete alatt működő nagyfontosságú intéző foruma, a *Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa* terjedelmes jelentésben számol be egyéves működéséről. A *Dr Fodor* Oszkár szerkesztésében közrebocsátott e jelentés kiemeli az év ama legkiemelkedőbb mozzanatát, hogy a Tanács volt elnöke, *Berzeviczy* Albert 1903 évi november hó 3-án vallás-és közoktatásügyi miniszterré neveztetvén ki, lemondott a Tanácsnál viselt elnöki állásáról s helyébe a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének bizalma *Wlassics* Gyula volt közoktatásügyi minisztert választotta meg. *Berzeviczy* Albertet azokért a nagy szolgálatokért, amiket a hazai múzeum és könyvtárügy terén az Országos Tanácsal kifejtett, azóta, hogy *Szell* Kálmán utódként átvette a Tanács vezetését, a legmelegebben méltatja a jelentés.

Wlassics Gyula, a Tanács új elnöke, a közoktatásügyi kormányzat éléről került a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Szövetsége élére s az ő áldásos működése teremtette meg javarészen e két kulturális intézményt, a melyekre jelentékeny kulturális feladatok megoldását ő ruházta rá, s egyszersmind mint közoktatásügyi miniszter, ő bocsátotta rendelkezésre mindazokat az eszközöket, amelyekre a Tanácsnak szüksége volt, hogy fontos feladatai megoldásában eljárhatson. Az Országos Tanács azon hagyományokhoz hiven, melyek *Szell* Kálmán és *Berzeviczy* Albert neveihez fűződnek, haladva és munkálkodva *Wlassics* Gyulával az élén, ebben az esztendőben munkájának már pozitív eredményeit is bemutatja jelentésében.

Az Országos Tanács saját kebeléből két szakbizottságot: a tudományos és nem tudományos jellegű gyűjtemények szakbizottságait küldötte ki, a melyek ez évben is szakszerűen készítettek elő az Országos Tanács számára a hatáskörükbe utalt egyes ügyeket. A magyarországi népkönyvtárak állapotáról híu képet kívánt a tanács összeállítani s felhívást intézett a forgalmi adatok közlése céljából a népkönyvtárak kezelőihöz, s a beérkezett statisztikai adatokból állította össze a népkönyvtárak 1904 évi állapotának jelentését. Elkézdte az Országos Tanács a megyéenként való csoportosítását az ország területén működő összes könyvtáraknak. A Tanácsnak már ez évben sikerült számos helyen az olvasási kedvet annyira fokozni, hogy az általa felállított népkönyvtárak könyvanyagának a gyarapításáról kell már a közel jövőben gondoskodni. A helyek, a hová ez évben a Tanács új népkönyvtárakat küldött, mindenkoron vagy helyszíni tanulmányozás, vagy a közigazgatási hatóságok véleményadása alapján választottak ki s a megválasztásnál irányadó szempontokul vétettek első sorban az illető vidék lakosságának érdeklődése a népkönyvtár iránt, továbbá tekintettel volt a Tanács arra, hogy úgy a tiszta magyar, mint a vegyesajkú lakossággal bíró helyek, valamint a nagyobb városok és kisebb községek is egyenlő arányban jussanak népkönyvtárakhoz, melyeknek gyarapítása azonban a költségvetésbe felvett összeghez képest csak fokozatosan történhetik.

Ez évben először bocsátotta az Országos Tanács a külön-külön bocsáttatott és mindenemű kezelési nyomtatvánnyal felszerelt *vándorkönyvtárakat* körútra, s ezek elhelyezésénél is az volt az irányadó szempont, hogy a tiszta magyar községeken kívül egyes nemzetiségi vidékek is könyvtárakhoz jussanak, a mi által a magyarságnak megvédését is vélte a Tanács szolgálni. A könyvtárak e nemét Magyarországon a Dunántúli Közművelődési Egyesület honosította meg. A vándorkönyvtárak alapjondolata az, hogy szegényebb községekben, ahol a lakosság száma nem nagy, s ezen felül a lakosok évtizedeken keresztül alig mozdulnak ki községükből, továbbá egyes bizonyos tanyákon és telepeken

lehetetlen oly állandó könyvtárakat létesíteni, amelyek a lakosság igényeit éveken és évtizedeken át kielégítsék, a lakosság ugyanis az ilyen helyeken esetleg alapított könyvtár anyagait rövid idő alatt átolvassa, s mivel évről-évre költség hiánya miatt új könyvanyaggal nem lehet gyarapítani a könyvtárt, viszont pedig a már kiolvasott anyag nem képes a lakosság érdeklődését a könyvtár s ilyen módon a magyar irodalom iránt ébren tartani, ennél fogva az ilyen községekből vagy tanyákból az egész könyvtárt át kell szállítani a könyvek elolvasása után egy másik községbe, ahova viszont a már kiolvasott könyvtárt kell eszerébe hozni. E könyvtárak vándorlása mellett minden községben az irodalomnak új és új munkái tartják ébren az érdeklődést a nemzeti irodalom iránt és terjesztik a nemzeti művelődést.

György Aladár tanácsos h. előadói-titkár állította össze a vándorkönyvtárak öt sorozatának könyvjegyzékét s az Országos Tanács 1904 évi javadalmának terhére 40 helyen létesített vándorkönyvtárt. Fontos hivatása van azoknak a könyvtáraknak, amelyeket függetlenül az Országos Tanács működésétől, a földművelésügyi miniszter helyez el évről-évre az ország különböző részein. E könyvtárak közül egyenkint 100 K értékben 70 könyvtárt szerelt fel a Tanács ez évben szépírodalmi művekkel.

Iparosok szakszerű művelését célzó szakkönyvtár létesítését is tervbe vette a Tanács ez évben; e nagyfontosságú kérdés tanulmányozását gróf Teleki Sándor vállalta el. A népkönyvtárak különös, szorgalmas, buzgó kezelői közt ez évben a Tanács 1000 koronát osztott szét mint rendkívüli jutalmat, Mező Dániel és Wittenberg Józsefnek Temesvár, Bodnár Jánosnak és Martonffy Zoltánnak Nagyvárad, Zala Józsefnek Perlak, Ondra Györgynek Németbogsány és Csukly Gyulának Kaposvár.

A Tanács a jövőben a népkönyvtári akció egyik pontjává az ifjúsági egyesületeket kívánja tekinteni s e végből összeköttetésbe lépett a Népiskolai Ifjúsági Könyvtárakat Intéző Bizottsággal.

Az Országos Tanács munkaprogramjából még legközelebb megoldásra vár a *régészeti leletek ügyének törvényhozási rendezése*. Az Országos Tanács ugyanis elhatározta, hogy a báró Forster Gyula miniszteri tanácsos elnöke alatt dr. Wosinszky Mór előadó, dr. Szivák Imre az ügyvédi kamara elnöke és Tonházy Gyula kir. közalapítványi jogügyi igazgató tagokból álló bizottság fog az ingó műemlékek és leletek törvényjavaslat tervezetével foglalkozni, mihelyest báró Forster Gyulának a műemlékek és leletek védelme a magyar és a külföldi törvényhozásban című művének második kiadása elhagyja a sajtót.

A néprajzi múzeumok képezik az európai nemzetek legféltettebb, legbűszkébb kincseit. Am a kulturális áramlat épp a külsőségekben nyilvánuló nemzeti sajátosságokat támadja meg legelőbb s az idők múlásával rohamosan változnak a néprajzi sajátosságok és mert félő, hogy ebben a tekintetben tett szomorú tapasztalatok folytán magyar népünk néprajzi sajátosságai már a közel jövőben elpusztulnak, nyomtalanul eltűnnek, *Wlassics Gyula* elnök indítványára akciót indított a Tanács, hogy a megyénként létesítendő néprajzi múzeumok szervezésével néprajzi sajátosságaink megőriztessenek. A Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának érdemes vezető őr *dr. Semayer Vilibáld* behatóan foglalkozott is e kérdéssel s az érdekelt körök igénybevételével most folynak az előmunkálatok, miképp volnának létesíthetők megyénként a néprajzi múzeumok, s az intenzív gyűjtés *Wlassics Gyula* ez indítványára több vármegyében legközelebb meg is kezdődik.

A Tanácsnak a tudományos jellegű gyűjtemények fejlesztésére irányuló tevékenysége, a rendszeres évi segélyek kiosztására vonatkozó javaslatok és a költségvetési előirányzat tárgyalásán kívül, egyes új múzeumok létesítése érdekében megindult társadalmi mozgalmak felkarolására és helyes irányba való terelésére szoritkozott. Így a Tanácstól indult ki a kezdeményezés a sárosvármegyei múzeum létesítése ügyében, a melyre a bártfai város háza múzeumi célokra való átalakításának állami támogatása nyújt kedvező alkalmat.

A lefolyt évben több helyen indult meg a mozgalom az országban oly egyesületek létesítésére, a melyek nyilvános gyűjtemények fenn-

tartását tüzték ki közvetlen vagy közvetett feladataikká. Ez egyesületek közül a népies jellegűek szervezésébe az Országos Tanácsnak azok alapszabályainak megállapításánál volt alkalma befolyhatni.

A népkönyvtárak ügye után országszerte felindult az érdeklődés, s élénk visszhangot talált a népkönyvtárak szaporításának és gyarapításának nagyfontosságú ügye. A lefolyt esztendőben immár az Országos Tanács által létesített s a Tanács felügyelete alá tartozó nép- és vándorkönyvtárak száma 228 volt. A Tanács már az Országos Szövetség utolsó közgyűlését összekötötte szakközi előadások tartásával, nagyérdemű előadást tartott a magyar könyvtárak jövőjéről *dr. Gyulai Farkas* a kolozsvári egyetemi könyvtár őrre és *dr. Semayer Vilibáld* a Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának vezető-őre: Európa néprajzi múzeumairól, különös tekintettel a hazaiakra. Mindkét értékes előadást egész terjedelmében közli a Hírlap. Az Országos Tanács a vidéki nép- és vándorkönyvtárak könyvanyagát szaporítani óhajtván, megkeresést intézett a m. kir. miniszteriumhoz, hogy a saját kiadásukban megjelent vagy megvásárolt műveket a vidéki könyvtárakban való elhelyezés céljából a Tanácsnak rendelkezésére boassassák. E megkeresés értékes eredménnyel végződött, amennyiben a miniszteriumok átengedték a kiadványaikat, s azok szétosztását végezte a Tanács.

Az Országos Tanács behatóan foglalkozott a pornografikus irodalmi termékek terjesztése ellen, s e téren az igazságügyminiszter már legközelebb üdvös rendeletet is fog kiadni. Felszólította az ország nagyobb könyvtárait, hogy esere céljából nyomassák ki kettős példányaik jegyzékét s e duplumok közvetítését most eszközözi a Tanács.

Tárgyalást indított a Tanács Jókai műveinek népies kiadása iránt, mert a közóhajtság ma már az, hogy Jókai művei olcsóbb árban is hozzáférhetővé tétessenek.

A Tanács ez évben 2000 koronás népkönyvtárakat állított fel s javaslatára 18 nagyobb közművelődési intézmény számára 28000 koronát folyósított a közoktatásügyi kormány.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkint.

búza	minőség szerint	Kor. 1-1	Kor. 2-2
búza	minőség szerint	—	9-90
rozs	»	—	7-—
árpa	»	—	7-20
zab	»	—	6-60
tengeri	»	—	7-40
tarkabab	»	—	—
burgonya	»	2-50	3-—
lóher	»	—	—
bükköny	»	—	—
fehérbab	»	—	—

Nyilt-tér. *)

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kérülje gondosan a silány utánzatok ellogadását.

Nyilatkozat.

A zalaegerszegi szöv. önszervező-egylet alulirt igazgatósága igazolja, hogy a »Zalamegye-Zalavármegyei Hírlap« 1904. évi október 9-iki számában közölt, a zalaegerszegi kir. törvényszék tkvi hatóságának 7739/TK. 904. sz. a. kibocsájtott árverési hirdetése Grünbaum Ferenc ur és neje ellen nem ezeknek személyes tartozásai miatt lett kérelmezve, hanem csak azok ingatlan 1/28 résznyi jutalékukra, a melyeket Oesterreicher Samutól vásároltak meg és kebleztettek a maguk nevére a volt tulajdonos adósságaival megterhelve.

Zalaegerszeg, 1904. október 11-én.

A zalaegerszegi szöv. öns. egylet nevében:

FISCHER LÁSZLÓ

v. igazgató.

A bécsi cs. és kir. hivatalos lap

277. számának 775. oldalán *Wilhelm Ferenc gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító Neunkirchenben Alsó-Ausztria, Wilhelm-féle antiarthritikus anti-rheumatikus vértisztító theájáról a következő érdemleges nyilatkozatot közölte:*

Sok oldalról szerzett tapasztalatok után ajánlhatjuk az antiarthritikus anti-rheumatikus vértisztító theát, mint nagyon hathatós gyógyszerert rheuma és esuzos bántalmaknál. Különös hatása a test összes véranyagára, ugymint az izomrendszerre, mely a vér sűrűsödését akadályozza, a szénanyagot tartalmazó vért az altestben tisztítja, nyálka- és epelerekódásokat eltávolít, valamint a székrekedést megszünteti, melyeknek mindegyike említett betegségeknek bekövetkezésére módot nyújt.

A vértisztító thea állandó használata az emésztést nem akadályozza, ellenkezőleg erősíti azt. Legjobban ajánlatos ezen thea ősszel és tavasszal, valamint zordonabb és hidegebb időjárás alkalmával, amidőn az említett bajok feltűnnek és amelyek erősen gyötörni szoktak.

Ezen theának utánzataitól magunkat megóvándó, aminőkkel az említett hatás el nem érhető, rendeljünk direkt *Wilhelm Ferenc cs. és kir. udvari szállító főraktárából Neunkirchenben* (Bécs mellett) vagy ennek raktáraiból.

Dr Raudnitz.

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társ szerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

7782/TKV. 1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Laposa István* végrehajtatónak *Laposa József és neje Bicsák Erzsébet* végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében 860 korona 50 fillér tőkekövetelés és járulékaik kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a háshágyi 187. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek nevében álló A) I. 5—8. sor 32/b, 117/b, 119/b, 120/1 hrsz. alatti ingatlanokra 1474 korona, A) † 2. sor 340 hrszám alattira 323 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi december hó 22-ik napján d. e. 10 órakor **Háshágyon** a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 147 K 30 f-t, 32 K 30 f-t készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1904. évi szeptember hó 28-án.

Dr Kiss, kir. tszéki albiró.

5867/tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Nagy József és társai végrehajthatónak Ács István és neje Lepsényi Teréz rádi lakosok végrehajtást szenvedtek elleni végrehajtási ügyében 635 K tőkekövetelés és járulékaiknak kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a rádi 4. sz. tjkvben fele részben Lepsényi Terézia férj. Ács Istvánné és fele részben Kluger Lipót tulajdonán felvett és az 1881. LX. t.-c. 156. §-a alapján egészben elárverezendő A + 4. sorszámú ingatlanra 366 korona; II. a rádi 499. sz. tjkvben A + 1380. hrsz. a. felvett ingatlanok Lepsényi Teréz férj. Ács Ferenczné nevének álló fele részére 914 korona; III. a rádi 5. sz. tjkvben A + 5. hrsz. a. a végrehajtást szenvedők tulajdonán felvett ingatlanra 444 korona ezenel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok Rádon, 1904. évi november hó 14-ik napján megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok beesárának 10%-át, vagyis 36 korona 60 fillért, 91 korona 40 fillért és 44 korona 40 ft készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. évi XL. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága. Zalaegerszeg, 1904. évi július hó 17-én.

Dr. Kiss, kir. tvszéki albiró.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ. NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA. KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA. HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

VILÁGHIRŰ!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban 20 K. Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz 5 K.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítenk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Somatose. Vas-Somatose. Ki hirdetni akar. Mosse Rudolf. Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig: díjtalan szakszerű tanács, a hirdetés cél szerű szövegezésére, feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalógus díjtalan.

A „Kávé király“-hoz. A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „Király kávé“-t vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikertült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni. Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következők árban: 1 kgros doboz . . . 4 K 80 f. 2 „ „ . . . 9 K — f. 4 „ „ . . . 17 K 20 f. Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra. 1 posta-csomag 5 kgr. legf. Cuba K 13-50. 1 „ „ 5 „ „ Ceylon „ 12-— 1 „ „ 5 „ „ Jamaica „ 11-20. BIRÓ és TÁRSA a „Kávé király“-hoz. Budapest, VI. Teréz-körut 2/a—b. A „Kávé király“-hoz.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntöde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körut 15.

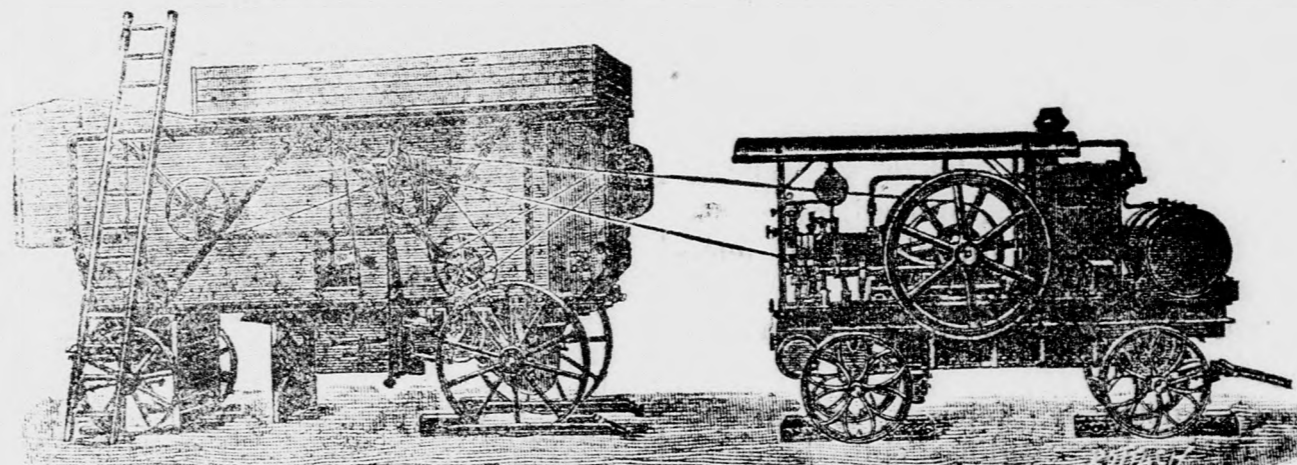
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legőlecsőbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészeti: Uj hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyomó másu borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

PÉNZ

4%-os

törlesztéses kölcsönök nyujtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzüintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékéig I. és II. helyre 15-65 évig erjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és discreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU

Budapest, VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva. Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvétetnek.

Osztálysorsjegyek: 1/4 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/3 K 3.—, 1/6 K 1.50. (Válaszbélyeg.)

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ÜGYNÖKÖK

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

== Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek ==
részletfizetés melletti elárúsítására.

FUCHS H. váltóháza
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle
pemetefű-cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Jutányos árak.

Szabó üzlet.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy Zalaegerszegen a Kazinczy-téren (Heinrich W. és L. cég üzlete mellett)

szabó üzletet

nyitottam s azt a mai kor igényeinek megfelelően vezetem.

A fővárosban szerzett tapasztalataim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy megrendelőim legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Állandó raktáram van bel- és külföldi szövetekből.

Kiváló tisztelettel

GASPARITS SÁNDOR

papi-, katonai- és polgári öltöny készítő.

Kitűnő szabás.

67.660./I. 1904. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A magyarországi királyi államépítészeti hivatalok területén lévő **állami közutakon** az 1905., 1906., 1907., 1908., 1909. és 1910. években eszközendő kaviesszállítás biztosítása céljából az alább közölt határnapokon a kereskedelemügyi magyar királyi miniszteriumban és az illető államépítészeti hivatalok helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános verseny tárgyalás fog tartatni és pedig, **folyó évi október hó 29-én:** a budapesti, székesfehérvári, szegszárdi, esztergomi, komáromi, magyaróvári, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi, kaposvári és soproni-

folyó évi október hó 31-én: a pozsonyi, nyitrai, aranyosmaróthi, ipoly-sági, trencsényi, balassagyarmati, besztercebányai, alsókubini, lipótzentmiklósi, turócszentmártoni, kőcsei, rimaszombati, kassai, miskolci és egri-

folyó évi november hó 2-án: a beregszászi, nagyszőlősi, ungvári, sátoraljaújhegyi, eperjesi, máramarosszigeti, nagyvárad, aradi, debreczeni, nagy-károlyi, zilahi és makói-

folyó évi november hó 4-én: a kolosvári, deési, besztercei, tordai, nagyenyedi, nagyszebeni, marosváráshelyi, sepsiszentgyörgyi, brassói, fogarasi, segesvári, csikazeredai és székelyudvarhelyi- és

folyó évi november hó 7-én: a temesvári, nagybeeskereki, lugosi, dévai és pécsi **m. kir. államépítészeti hivataloknál.**

Felhivatnak ennélfogva a vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium segédhivatalainak főigazgatójához, vagy azon államépítészeti hivatalhoz címezve, amelynek kezelése alá az illető állami közút vagy közútszakasz tartozik, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap **délelőtt 10 órájáig nyujtsák be.** A később érkezett ajánlatok, valamint a bármikor be-érkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlat öt pecséttel zárt borítékban a címzés felett világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és azon állami közút neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalokban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter által elfogadott s az államépítészeti hivataloknál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kívánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni és egyúttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelteni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter által elfogadott és az államépítészeti hivataloknál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly jó minőségű anyagra kell vonatkozni.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók és mindegyik ajánlattevő ajánlatának benyújtásától számított nyolc hétig kötelezettségben marad.

Minden egyes államépítészeti hivatal területén átvonuló állami közúti vonalra külön ajánlat nyujtandó be. Az állami közútnak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy az adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után, az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem mellékelendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, a kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a kereskedelemügyi miniszter elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kőminták, az államépítészeti hivataloknál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Budapesten, 1904. évi október hó 4-én.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a közönséggel tudatni, hogy **Szalay János** urtól régi jóhirű **olai**

vendéglőjét

november 1-én átveszem.

Arra törekszem, hogy vendégeimnek jót és jutányosan adhassak.

Kitünő borokat, jó magyar konyhát tartok; helyiségeimet otthonosan rendezem be.

Figyelmes kiszolgálásról kezeskedem.

Magamat a közönség jóindulatába ajánlom.

NAGY DEZSŐ

a „Korona” szálló főpincére.

7091/tkv. 1904. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Hajmási Imre* zalaegerszegi lakos végrehajthatónak ismeretlen tartózkodásu *Tichler Soma* végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 220 korona tökékövetelés és járulékaiknak kielégítése végett az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nagylengyeli 28. sz. tjkvben felvett következő ingatlanokból a *Tichler Soma* $\frac{1}{3}$ rész illetményére és pedig: a \dagger 261. hrsz. ingatlan $\frac{1}{3}$ részére 220 korona, a \dagger 805/2. hrsz. ingatlan $\frac{1}{3}$ részére 3 K 20 f, a \dagger 805/3. hrsz. ingatlan $\frac{1}{3}$ részére 22 K 20 f, a \dagger 805/4. hrsz. ingatlan $\frac{1}{3}$ részére 8 K 80 f; — II. a nagylengyeli 555. sz. tjkvben foglalt ingatlanokból a *Tichler Soma* következő illetőségeire és pedig: a \dagger 148. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 66 K 60 f, a \dagger 194. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 281 K, a \dagger 207/c hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 614 K, a \dagger 803/3. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/4. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/5. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/6. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/7. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/8. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/9. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/10. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f, \dagger 803/11. hrsz. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére 15 K 40 f; — III. a nagylengyeli 664. sz. tjkvben \dagger 258. hrsz. alatt felvett ingatlanok a *Tichler Soma* nevében álló $\frac{1}{4}$ részére 43 K; — IV. a nagylengyeli 645. sz. tjkvben \dagger 195. hrsz. alatt felvett ingatlanból *Tichler Soma* $\frac{1}{4}$ illetősége 88 K; — V. a nagylengyeli 228. sz. tjkvben \dagger 926. hrsz. alatt felvett ingatlanból a *Tichler Soma* $\frac{1}{3}$ rész zálogadós jogára 16 K 50 f ezennel megállapított kiáltási árban az alábbi feltételek mellett az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 10-ik napjának d. e. 10 órájkor Nagylengyelben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a beígért áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 21 K 33 f-t, 2 K 22 f-t, 88 f-t, 6 K 66 f-t, 28 K 10 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 54 f-t, 1 K 50 f-t, 4 K 30 f-t, 8 K 80 f-t, 1 K 65 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-e. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elelismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1904. évi augusztus hó 26-án.

Sperlágh, kir. tszéki bíró.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásódás ellen gyors és biztos hatásu

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körut 17,

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztner Sándor, Dr Klein Lajos**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerüzleteiben.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledlek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomoréjaldalomban nehéz emésztésben vagy elnyájkásódásban szenvednek, a rég próbált jó hatásu **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitünő gyogyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint fájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerüzletekben Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatinéz, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászó, Boba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerüzleteiben, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerüzletekben.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő,

A zalaegerszegi gyógyszerüzletek 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Előzetes költség nélkül!

PÉNZ

4 $\frac{0}{10}$ -OS

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

Meller Lajos és Társa Budapest, VI., Teréz-körut 32.
(Törvényszékiileg bejegyzett cég.)

(Válaszbélyeg.)

Ügynök kerestetik.

Egy üzemképes, jó hírnévnek örvendő **pezsgógyár** vezetősége az eddigi közvetítőnek elhalálása következtében **Zalaegerszeg és vidékére, esetleg egész Magyarország területére**

alkalmas ügynököt keres.

Az ajánlatok német nyelven írva a lap kiadóhivatalába adandók be.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműk mosására, a **Schicht** által újonnan feltalált

mosókivonatot,

„Asszonydicséret”

védjegyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

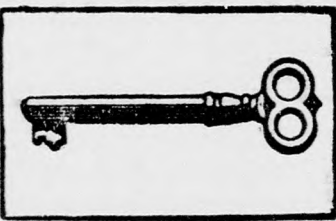
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáznál.

Néikülözhetlenné válik minden háztasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Karlsbadi kávé keverék.

Ezen három féle legnemesebb kávéfajtából álló vegyület **íz, aroma és kiadóság** tekintetében a legdrágább kávékkal egyenértékű. A keverék egyszerre pörkölhető.

Kilója 1⁶⁰ ft.

3 kilónál a csomagolás és portó nem számítatik.

Drogueria a vörös keresztet Nagykanizsán.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára legszebb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut 24.** A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz **Brunnen-szappan** veendő.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főarudánk a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyerménynél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget

14 millió 459.000 koronát

sorsolni ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ » » » 3.— » » 6.—; $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal kiildöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: